ECLI:LV:AT:2026:0121.A420199524.23.L

Lieta Nr. A420199524, SKA-237/2026

Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Senāts

RĪCĪBAS SĒDES LĒMUMS

Rīgā 2026.gada 21.janvārī

[1] Senātā saņemta Jelgavas valstspilsētas bāriņtiesas kasācijas sūdzība par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 4.jūnija spriedumu, ar kuru apmierināts pieteicējas /Persona A/ pieteikums daļā par Jelgavas valstspilsētas bāriņtiesas 2024.gada 29.jūlija lēmuma Nr. 1.3./133 (turpmāk – pārsūdzētais lēmums) atzīšanu par prettiesisku.

Apgabaltiesa atzina, ka pārsūdzētais lēmums, ar kuru noteikts, ka bērna interesēs ir iegūt pamatizglītību Rīgā, ir prettiesisks.

[2] Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 325.pantam tiesas spriedumu kasācijas kārtībā var pārsūdzēt tad, ja tiesa pārkāpusi materiālo vai procesuālo tiesību normu vai pārsniegusi savas kompetences robežas un šis pārkāpums novedis vai varēja novest pie lietas nepareizas izspriešanas. Atbilstoši minētā likuma 328.panta pirmās daļas 6.punktam kasācijas sūdzībā jānorāda, kā izpaužas materiālo vai procesuālo tiesību normu pārkāpums tiesas spriedumā.

[3] Kasācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa ir atsaukusies uz Civillikuma 177.panta trešo daļu par kopīgu vecāku lēmumu pieņemšanu jautājumos, kas būtiski var ietekmēt bērna attīstību. Tomēr tiesa nav ņēmusi vērā, ka lēmumu par izglītības iestādi Jelgavā pieteicēja pieņēmusi bez apspriešanās ar bērna tēvu, lai gan pieteicējai nav noteikta atsevišķa aizgādība pār bērnu.

Senatoru kolēģija atzīst, ka kasācijas sūdzībā nav pamatots, kāda ir šā argumenta nozīme šajā konkrētajā gadījumā apstākļos, kad tieši bāriņtiesa ar pārsūdzēto lēmumu izšķīra vecāku domstarpības par pilsētu, kurā bērnam mācīties; nav norādīts, kā šis nevērtētais apstāklis varēja novest vai noveda pie lietas nepareizas izspriešanas. Tādējādi šis arguments nevar būt pamats kasācijas tiesvedības ierosināšanai.

[4] Pretēji kasācijas sūdzībā norādītajam tiesa nav aplūkojusi tikai izglītības iestādes tuvumu bērna dzīvesvietai, nevērtējot citus bērna labbūtību raksturojošos apstākļus. Tiesa sākotnēji spriedumā pievērsusies jautājumam par tuvāko izglītības iestādi bērna dzīvesvietai. Tālāk tiesa spriedumā uzvērusi, ka bāriņtiesa pārsūdzētajā lēmumā situāciju vērtējusi, pamatojoties uz faktiem, kādi pastāvēja pārsūdzētā lēmuma pieņemšanas brīdī, lai gan tai bija jālemj par tādas izglītības iestādes noteikšanu, kurā bērnam būs jāsāk mācīties rudenī. Bāriņtiesa kasācijas sūdzībā nav atspēkojusi, kāpēc spriedumā konstatētais apstākļu kopums (bērna pastāvīgā dzīvesvieta noteikta pie pieteicējas ar tiesas spriedumu; pieteicējas un bērna faktiskā un deklarētā dzīvesvieta ir Jelgavā; bērnam nav izveidojusies cieša piesaiste dzīvesvietai Jelgavā tādēļ, ka bērns uz to tikko pārvācies; Rīgā nedzīvo neviens no bērna vecākiem; lietā nav pierādījumu, ka dzīvesvieta Jelgavā nesaglabāsies ilgstoši; ar Rīgas apgabaltiesas 2024.gada 8.marta spriedumu lietā Nr. C30589321 noteikta saskarsmes kārtība, ņemot vērā iepriekš pastāvošos apstākļus, kad bērns dzīvoja Rīgā; Zemgales rajona tiesas 2024.gada 26.jūlija lēmums lietā Nr. C73514124, ar kuru pieteicējas pieteikums par saskarsmes pagaidu kārtības noteikšanu noraidīts, pārsūdzētā

lēmuma pieņemšanas brīdī nebija stājies spēkā) neliecina, ka bērna vislabākajās interesēs tobrīd bija apgūt pamatizglītību Jelgavā. Bāriņtiesa norādījusi, ka tiesa nav vērtējusi, cik lielu slodzi bērnam radītu Jelgavas /Numurs/.sākumskolas apmeklēšana dienās, kad bērns īsteno saskarsmi ar tēvu, un nav ņēmusi vērā tēva dzīvesvietas attālumu līdz Jelgavas /Numurs/.sākumskolai. Taču arī šajā gadījumā bāriņtiesa nav norādījusi, kā šādu apstākļu vērtēšana varētu mainīt tiesas sprieduma rezultātu. Bāriņtiesa nav atspēkojusi tiesas spriedumā norādīto, ka ar tiesas spriedumu noteiktā saskarsmes kārtība nav kaut kas nemainīgs, tā ir jāpielāgo jaunajiem apstākļiem.

Minēto iemeslu dēļ arī šie kasācijas sūdzības argumenti nevar būt pamats kasācijas tiesvedības ierosināšanai.

[5] Bāriņtiesa kasācijas sūdzībā norādījusi, ka tiesa ir nepareizi interpretējusi Administratīvā procesa likuma 59.pantu, jo administratīvā procesa dalībnieki pārsūdzētā lēmuma izdošanas brīdī nebija snieguši informāciju par bērna interešu izglītību Jelgavā, tādējādi bāriņtiesa nevarēja šo informāciju iekļaut pārsūdzētajā lēmumā. Senatoru kolēģija vērš uzmanību, ka vērtējums par interešu izglītības nozīmi bērna ikdienā tiesas spriedumā ir papildinošs vērtējumam par citiem apstākļiem, sevišķi par pārsūdzētajā lēmumā norādītajiem argumentiem. No sprieduma neizriet, ka argumenti par interešu izglītību Jelgavā būtu bijuši izšķiroši lietas izspriešanā. Līdz ar to arī šis arguments nevar būt pamats kasācijas tiesvedības ierosināšanai.

[6] Kasācijas sūdzībā argumentēts, ka tiesa nepamatoti, vērtējot pārsūdzētā lēmuma tiesiskumu, vērtējusi arī apstākļus, kas iestājušies pēc tā izdošanas, proti, ņēmusi vērā starp vecākiem panākto izlīgumu civillietā.

Senatoru kolēģija konstatē, ka šis fakts spriedumā pieminēts tikai kā papildu apstāklis argumentācijai par to, ka saskarsmes kārtība var tikt mainīta, mainoties dzīves apstākļiem, un automātiski neliecina, ka tādējādi saskarsme bērna un tēva starpā būtu retāka un pretēja bērna interesēm. Minētais fakts par izlīguma noslēgšanu nav bijis pamatā tam, kāpēc pārsūdzētais lēmums atzīts par prettiesisku. Tāpēc atsaukšanās uz to nerada šaubas par sprieduma tiesiskumu. Attiecīgi senatoru kolēģija atzīst, ka arī šis arguments nevar būt pamats kasācijas tiesvedības ierosināšanai.

[7] Ņemot vērā iepriekš minēto, senatoru kolēģija atzīst, ka kasācijas sūdzības argumenti nerada šaubas par apgabaltiesas sprieduma tiesiskumu. Lietā arī nav risināmi sarežģīti tiesību jautājumi, kuru dēļ kasācijas tiesvedībai būtu nozīme judikatūras veidošanā. Līdz ar to kasācijas tiesvedības ierosināšana ir atsakāma.

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 338.panta otro daļu un 338.[1]panta otrās daļas 2.punktu, senatoru kolēģija

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar Jelgavas valstspilsētas bāriņtiesas kasācijas sūdzību par Administratīvās apgabaltiesas 2025.gada 4.jūnija spriedumu.

Lēmums nav pārsūdzams.

Senatore I. Meldere Senatore Dz. Amerika Senatore V. Kakste